

VERGİ SİRKÜLERİ

NO: 2023-36

9 HAZİRAN 2023

KONU: SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI'NA (SKDM) İLİŞKİN TÜZÜK AB RESMÎ GAZETESİ'NDE YAYIMLANDI

Dünyanın karşı karşıya olduğu en büyük tehditlerden biri iklim değişikliğidir. İklim değişikliği ile mücadele kapsamında çeşitli çalışmalar yapıp düşük karbonlu ekonomiye küresel düzeyde geçilmesi ülkelerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerini şekillendirmektedir.

Birçok ülkede çevrenin korunması ve iklim değişikliklerine ilişkin farkındalığın artmasıyla çevre ile ilgili çeşitli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Sera gazı emisyonlarının salınımının azaltılmasına yönelik olarak; Paris İklim Anlaşması, Avrupa Birliği ("AB") Yeşil Mutabakatı, COP26 Konferansı bu düzenlemeler arasında yer almaktadır.

Yeşil Mutabakat çerçevesinde iklim değişikliği ile mücadele konusunda geniş ve etkili düzenlemeler öngörülmüştür. Yeşil Mutabakat yol haritasında; temiz enerji, sürdürülebilir sanayi, inşaat ve yenileme, daha sürdürülebilir gıda sistemleri, kirliliğin ortadan kaldırılması gibi pek çok uygulama alanı ve bu alanlar için araçlar bulunmaktadır (European Commission, 2022).

Bu araçlardan bir tanesi olan "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması" (SKDM), karbon emisyonlarını sınırlandırmak ve sıfıra indirmek için oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği'nin (AB), Avrupa Yeşil Mutabakatı ile belirlediği sera gazı emisyon azaltımı ve 'net sıfır kıta olma hedeflerine yönelik temel aracı Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasıdır. (SKDM). Söz konusu mekanizma ile AB içerisinde 2005 yılından bu yana uygulanan Emisyon Ticaret Sistemine (ETS) eşdeğer bir karbon fiyatlandırmasının SKDM kapsamına giren ürünlerin ithalatı aşamasında da uygulanması öngörülmüştür.

PKF İstanbul

Eski Büyükdere Cad. Park Plaza, No: 14, Kat: 3-19 Maslak İstanbul

0212 426 00 93 - 0212 875 88 87

0212 426 84 44

pkfistanbul.com

info@pkfistanbul.com - ymm@pkfistanbul.com

SKDM Tüzüğü, AB'nin emisyon azaltma politikalarını olumsuz etkileyecek şekilde AB üretiminin iklim değişikliği politikaları daha az sıkı olan ülkelere kayması sonucunda oluşabilecek karbon kaçağı riskini önlemeyi amaçlamaktadır.

Yürütülen çalışmaların yasal düzenlemeler boyutunda ele alınma çabaları sonuçlandırılmış ve Avrupa Konseyi tarafından 25 Nisan 2023'te onaylanan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması Yönetmeliği ve Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi 16 Mayıs 2023 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlanmış olup, 17 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

AB, SKDM ile üretim esnasında salınan karbon emisyonları için AB Emisyon Ticareti Sistemi'ni (ETS) yansıtabilecek şekilde ithal ürünler için ilave ücret getirmekte, böylelikle diğer ülkelerde daha temiz üretim yapılmasını sağlamayı ve AB üreticilerinin rekabetçiliğini korumayı hedeflemektedir.

SKDM'nin kapsamında ilk aşamada, yüksek karbon kaçağı riski taşıyan 6 sektör bulunmaktadır: çimento, demir-çelik, alüminyum, gübre, hidrojen ve elektrik.

SKDM Tüzük Metni, Avrupa Parlamentosu (AP) ve Konsey tarafından 10 Mayıs 2023 tarihinde imzalanmış ve 16 Mayıs 2023 tarihli ve L 130/52 AB Resmi Gazetesinde yayımlanmış olup 17 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Varılan Uzlaşa Çerçevesinde SKDM'nin Ana Uygulama Esasları:

- SKDM Tüzüğü 1 Ekim 2023 tarihinde raporlama yükümlülüğü ile sınırlı olarak uygulamaya girecektir. Bu kapsamda, 1 Ekim 2023-31 Aralık 2025 tarihleri arasında, mali yükümlülük doğmayacak bir geçiş dönemi söz konusu olacaktır.
- Geçiş dönemi, uygulama esaslarının oturtulması, veri toplanması ve uygulamanın iyileştirilmesine yönelik aksayan noktaların tespit edilmesi gibi amaçlara hizmet edecek, bu dönemdeki deneyim çerçevesinde gerekli iyileştirmeler ve ikincil mevzuat düzenlemeleri gerçekleştirilecektir.
- Yukarıda da belirtildiği üzere, 2025 sonuna kadar olan geçiş döneminde, ithal edilen ürünlere gömülü emisyonlar (embedded emissions) için herhangi bir ücretlendirme yapılmayacak; mali yükümlülüklerin devreye girdiği asıl uygulama dönemi 1 Ocak 2026 itibarıyla başlayacaktır.
- Buna göre, AB'de yerleşik başta demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre, elektrik ve hidrojen sektöründe bulunan işletmeler ile SKDM'ye tabi ürün ve ilgili ürünlerinin imalatı ve ticaretinde bulunan işletmeler faaliyetlerine ilişkin sera gazı emisyonlarını hesaplamak ve raporlamak durumundadırlar.

Yönetmeliğe göre sera gazı emisyon raporlama yükümlülüğü sınırlı olarak 1 Ekim 2023 tarihinde uygulamaya girecek, bu kapsamda da 1 Ekim 2023-31 Aralık 2025 tarihleri arasında mali yükümlülük doğmayacak bir geçiş dönemi söz konusu olacaktır. Mali yükümlülüklerle sebep olacak raporlama zorunluluğu 1 Ocak 2026 itibarıyla başlayacaktır.

AB, geçiş dönemi süresi ve sonrasında sera gazı emisyonlarında 2005 yılına kıyasla 2030 yılında %62 oranında azaltım hedeflemektedir. Bu durumun gereği olarak sera gazları sektörler ve ürünler bazında tahsislendirilerek bir sertifikasyon sistemine bağlanacak ve zorunlu raporlama yükümlülüğü döneminden itibaren ise söz konusu ürünlerin ithalatını sadece ilgili tahsisata sahip ve 'yetkilendirilmiş SKDM yükümlüsü' işletmeler yapabilecektir.

Bunun sonucu olarak AB işletmeleri üzerindeki karbon maliyeti yükünün artması beklenmektedir. AB işletmeleri yoğunlaşan ticaret hacimlerine alternatif olarak ya üretimlerini yeşil yoğun teknolojilere ağırlık vererek ya da ithalatını yaptığı ürünün üreticisine söz konusu sertifikasyon maliyetini kapsayacak şekilde ithalat vergisi mahiyetinde ek maliyetler yansıtarak faaliyetlerini sürdürebileceklerdir.

Bu kapsamda; geçiş dönemiyle başlayarak ilerleyen dönemlerde AB'de yerleşik ithalatçı işletmeler, AB içerisine ihracatta bulunan Türk işletmelerinden üretim esnasında ortaya çıkan emisyon verilerini kendi raporlamalarına esas olması açısından talep edebileceklerdir.

Ayrıca Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 emisyonlarına ilişkin kısıtlımları yansıtmak şekilde yapılacak raporlamaların 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren doğrulanması da gerekecektir.

Karbon emisyonu ve karbon ticaretine ilişkin söz konusu AB düzenlemesi, AB'ye ihracat yapan Türk şirketlerini de yakından ilgilendirmektedir.

- [Söz Konusu Tüzüęe AB Resmi Gazetesi'ne Ulaşmak İçin Tıklayın](#)

Saygılarımızla.

Not: Söz konusu sirkülerlerimiz, dergilerimiz ve yayınlarımızın toplu olarak paylaşıldığı mail listemize dahil olmak isteyen kişi ve kurumlar "info@pkf.com.tr" adresine e-posta gönderebilirler.

(*) Sirkülerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlı olup, sirkülerimiz esas alınarak yapılacak işlemler sonucunda doğabilecek zararlardan şirketimiz sorumlu tutulamaz.